

Kvalitet i barnehagen

Bydel
Østensjø

Forord

Kvalitet i barnehagen er navnet på et utviklingsprogram som er utviklet og gjennomført i barnehagene i Bydel Østensjø i perioden høsten 2008 til høsten 2010.

Kvalitet i barnehagen har tatt utgangspunkt i Rammeplan for barnehagens innhold og arbeidsmåter, og dette lille heftet, som er et resultat av utviklingsprogrammet, tar for seg alle sentrale områder i rammeplanen. Målet har vært å fange essensen i rammeplanen og å nedfelle sentrale prinsipper og mål, og samtidig sette fokus på utfordringer barnehagene har i realiseringen av rammeplanen. Det er lagt stor vekt på hvilken rolle barnet skal ha i barnehagen, likeledes hva dette krever av den voksne.

Dokumentet skal bidra til et likeverdig tilbud i barnehagene i Bydel Østensjø, det representerer en felles plattform for alle barnehagene.

Heftet har fått samme navn som utviklingsprogrammet

Kvalitet i barnehagen.

Dokumentet skal være styringsverktøy for barnehagens leder, arbeidsdokument for personalet og samtidig gi nyttig informasjon til foresatte og til eier.

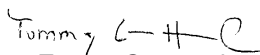
Dette lille heftet, egnet til å ha med i lomma, er ment til praktisk bruk i hverdagen, i planlegging og ved refleksjon over egen praksis.

Lykke til i arbeidet med **Kvalitet i barnehagen.**

Oslo, desember 2010

Tove Stien
bydelsdirektør

Tommy Grotterød
avdelingssjef

Barnets rolle

Barn er aktører i egne liv. Barnet har egenverdi på linje med voksne. De er kompetente mennesker som bidrar til egen utvikling. Hvert barn skal sees og synes som et eget individ.

Barn skal ha innflytelse på egen hverdag. De eier egne tanker, meninger, opplevelser og følelser og skal anerkjennes og bekreftes på dette.

Mål 1.1

Barna medvirker i egen hverdag.

Mål 1.2

Barna opplever at de møtes med respekt og anerkjennelse.

Mål 1.3

Barna opplever at de er verdifulle.

Mål 1.4

Barna er en del av et fellesskap.

Den voksnes rolle og ansvar i barnehagen

Oslo kommunes verdigrunnlag – brukerorientering, redelighet, engasjement, respekt – ligger som føring for hvordan den enkelte ansatte opptrer i sitt arbeid.

Den voksnes væremåte er avgjørende for barnets opplevelse av hverdagen i barnehagen. Den voksne er viktig omsorgsperson, og skal være en samspillpartner som engasjerer seg med innlevelse og selvinnsikt.. Det krever voksne med relevant kunnskap, og som er i stand til å nyttiggjøre seg denne.

Mål 2.1

Den voksne er anerkjennende i sin kommunikasjon og inkluderende i sin væremåte.

Mål 2.2

Den voksne er bevisst sin profesjonelle yrkesutøvelse i barnehagen.

Mål 2.3

Den voksne reflekterer rundt egen praksis.

Mål 2.4

Den voksne tar ansvar for kvaliteten i forholdet barn-voksen.

Samarbeid med barnas hjem

Personalet skal møte foresatte med en innstilling om at de er eksperter på egne barn. Vi skal være åpne og interesserte og ha en likeverdig dialog. Samtidig må vi være tydelige i forhold til avklaringer av hva barnehagens innhold og samfunnsmandat er. Vi må alltid være bevisste på at det er personalet som er ansvarlig for et godt samarbeid med de foresatte.

Mål 3.1

Foresatte opplever at de møtes med respekt og anerkjennelse.

Mål 3.2

Foresatte opplever at de har innflytelse på eget barns hverdag i barnehagen.

Mål 3.3

Foresatte opplever at personalet samhandler om barnets trivsel og utvikling.

Mål 3.4

Foresatte får informasjon og begrunnelse for barnehagens innhold og arbeidsmåter.

Fysisk miljø

Barnehagens fysiske miljø må være av en slik art at alle barn har mulighet til å utfolde seg både inne og ute. Det fysiske miljøet må bære preg av oversiktighet og tilgjengelighet for barna, og bidra til allsidig og variert lek. Det er viktig at de voksne er seg bevisst i forhold til bruk av materiale, leker og plass.

Mål 4.1

Det fysiske miljø gir barna utfordringer og muligheter for både lek og læring.

Mål 4.2

Det fysiske miljøet er tilrettelagt slik at barna orienterer seg på egenhånd og kan styre sine aktiviteter selv.

Mål 4.3

Personalet har en målrettet og langsiktig plan rundt innkjøp for å tilrettelegge for gode lekemuligheter.

Omsorg og oppdragelse

Den voksne er forpliktet til å etablere omsorgsfulle relasjoner mellom voksne og barn, og bidra til at omsorg preger relasjoner barna i mellom.

Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen.

Oppdragelsen skal foregå i nært samarbeid med barnets hjem. På foreldremøter, i foreldresamtaler og i barnehagehverdagen må det være rom for å diskutere oppdragelse.

Barnehagen skal ha felles verdier. For å få til det, må personalet snakke om og diskutere holdninger, og det må være rom for å utfordre hverandre.

Mål 5.1

Barna har rett til omsorg og skal møtes med omsorg.

Mål 5.2

Den voksne korrigerer og veileder barna på en positiv måte.

Mål 5.3

Barn får hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre.

Mål 5.4

Personalet og foresatte samarbeider i oppdragelsesspørsmål.

Lek

Barns viktigste aktivitet er lek. Leken har utgangspunkt i barnets inntrykk, erfaringer og opplevelser og er barnets naturlige uttrykksform. Leken åpner for initiativ, fantasi og engasjement, og er den virksomhet som best utvikler barns sosiale kompetanse.

Mål 6.1

De voksne tar ansvar for å legge til rette for variert lek.

Mål 6.2

De voksne gir tid og rom til lek.

Mål 6.3

De voksne har ansvar for at alle barn tilegner seg nødvendige lekeferdigheter.

Mål 6.4

De voksne har kunnskap om lekens betydning.

Mål 6.5

Barn opplever voksne som er engasjerte og tilstede i leken.

Læring

Barn er sosiale aktører som bidrar til egen og andres læring. Læring skjer i samspillet mellom mennesker. Kvaliteten i samspillet er derfor avgjørende for læring. Barns utvikling og læring foregår innenfor en kontekst, og gjennom de erfaringer de får, lærer de noe om seg selv, andre og verden rundt seg.

Mål 7.1

De voksne støtter barnets læringsprosesser med å gi de varierte opplevelser og erfaringer.

Mål 7.2

Barna møter voksne som undrer seg sammen med dem.

Mål 7.3

De voksne tar hensyn til det enkeltes barns ståsted og gir barna utfordringer de kan mestre.

Mål 7.4

De voksne motiverer til læring gjennom engasjement og innlevelse.

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse bygger på erfaringer og handler om hvilke holdninger, ferdigheter og motivasjon vi har til å samhandle med andre mennesker. Det sosiale miljøet er derfor avgjørende for hvordan disse egenskapene påvirkes, fordi barn og voksne sosialiseres inn i det miljøet de er en del av. Personalet må være i stand til å skape et miljø som ivaretar og anerkjenner det enkelte barn, samtidig som barna skal utvikle sosiale ferdigheter for å kunne omgås andre på en positiv måte.

Mål 8.1

Barn møter voksne som handler i samsvar med uttrykte holdninger, slik det er nedfelt i barnehagens årsplan.

Mål 8.2

De voksne støtter og veileder barn i samspillsituasjoner.

Mål 8.3

Den voksnes væremåte styrker barnets selvbylde.

Språklig kompetanse

Barn tilegner seg språket i hverdagsaktivitetene gjennom hele dagen. Personalet må være seg bevisst hvordan de bruker språket i samhandling med barna.

Det er av stor betydning for den språklige utviklingen at barnet er omgitt av personer som vet å verdsette den gode samtalen ved å lytte aktivt og stille spørsmål. De voksne må lytte til barnet og bekrefte, anerkjenne og gi respons på barnets bruk av språket.

Mål 9.1

Alle barn skal lære norsk før skolestart.

Mål 9.2

De voksne bruker språket aktivt for å støtte opp om barns språkutvikling.

Mål 9.3

De voksne har kjennskap til og benytter ABC og 1-2-3, samt snakkepakken.

Mål 9.4

Barn møter variert barnelitteratur i barnehagen.

Mål 9.5

Språksvake barn skal få særskilt hjelp og støtte.

Barnehagen som kulturarena

Vi lever i et flerkulturelt samfunn med stor påvirkning fra kommersiell kultur. Dette innebærer at de voksne må være bevisste sin rolle som kulturformidlere. De voksne skal bidra til å gi barna forståelse for og tilknytning til den kulturen de vokser opp i. Kulturarbeid skaper identitet og samhørighet, samt utvikler verdier, holdninger og estetisk sans. Det bidrar også til glede og livskvalitet.

Mål 10.1

Barna blir kjent med egen og andres kulturer.

Mål 10.2

Barna møter voksne som gir rom for barnas egen kultur.

Mål 10.3

Barn og voksne benytter seg av kulturen i nærmiljøet.

Fagområdene

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Fagområdene har en sentral plass både i formelle og uformelle situasjoner i barnehagen. Barn lærer gjennom de erfaringer de gjør i sitt daglige samspill med andre. De voksne må derfor ha forståelse for at alle opplevelser og aktiviteter barnet erfarer, gir muligheter til å ha fokus på fagområdene. Gjennom arbeid med fagområdene skapes et inspirerende miljø som motiverer, også med utgangspunkt i barnas egne interesser og ståsted.

Mål 11.1

Barna opplever fagområdene som en integrert helhet.

Mål 11.2

De voksne tar hensyn til barnas utviklingsnivå og interesser.

Mål 11.3

De voksne legger til rette for felles opplevelser som grunnlag for undring og refleksjon.

Dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjon handler om å gjøre noe synlig og tilgjengelig for seg selv og andre. Den skal få oss til å reflektere over vår pedagogiske praksis og bidra til at barnehagen er en lærende organisasjon som stadig er i utvikling. Med utgangspunkt i dokumentasjonen skal personalet vurdere i hvilken grad de lykkes med sitt arbeid i henhold til de planer som ligger til grunn for barnehagens innhold. Gjennom vurderingsarbeid får personalet anledning til å sette ord på egen praksis, dele erfaringer og kunnskap som gir rom for læring og utvikling.

Mål 12.1

Barnehagens årsplan redegjør for hvilke metoder det brukes for dokumentasjon og vurdering.

Mål 12.2

Barnehagen har en reflekterende praksis med systematisk dokumentasjon og vurdering.

Mål 12.3

Barna er aktive deltakere i dokumentasjon og vurderingen av barnehagens innhold.

Mål 12.4

Foreldrene deltar i vurdering av barnehagens innhold.

Bydel
Østensjø

Avdeling barn og kultur
Seksjon barnehagene
Postboks 157 Manglerud, 0612 Oslo
e-post: postmottak@bos.oslo.kommune.no